

Beantwoording van de schriftelijke vragen, gesteld door de fractie Behoorlijk Bestuur voor Den Helder en Julianadorp over Vragen over de voortgang van de restauratie van de Stelling en de rol van Stichting De Herstelling/erfgoedstichting

Aan de leden van de gemeenteraad

Op 23 maart 2025 heeft de fractie Behoorlijk Bestuur voor Den Helder en Julianadorp onder verwijzing naar artikel 36 van het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, de navolgende vragen gesteld over de voortgang van de restauratie van de Stelling en de rol van Stichting De Herstelling/erfgoedstichting, het antwoord vindt u onder de vraag:

1. Wat was precies het besluit dat de gemeenteraad in 2003 heeft genomen met betrekking tot de restauratie van de Stelling wat toen de Herstelling heette?

In april 2003 heeft de gemeenteraad van Den Helder de "Structuurvisie De Stelling op Herhaling" vastgesteld. Deze structuurvisie diende als basis voor de herinrichting en restauratie van de Stelling van Den Helder.

2. Welke concrete stappen zijn er sindsdien gezet om uitvoering te geven aan dit besluit?

Naar aanleiding van deze visie zijn in 2004 de bestemmingsplannen "De Stelling Midden 2004" en "De Stelling West 2004" vastgesteld om de herinrichting verder vorm te geven. Daarnaast werd op 17 december 2007 het zogenaamde Inrichtingsvoorstel vastgesteld, dat een verdere uitwerking van de structuurvisie vormde. Deze besluiten hebben geleid tot diverse restauratieprojecten binnen de Stelling, zoals de restauratie van Fort Westoever.

3. Welke partijen zijn momenteel betrokken bij de restauratie en wat is de rol van Stichting De Herstelling op dit moment?

Momenteel zijn de volgende partijen betrokken bij de restauratie van de Stelling van Den Helder: Rijksvastgoedbedrijf (Fort Erfprins, Fort Dirksz. Admiraal), Stichting Erfgoed Den Helder (Fort Kijkduin, Fort Dirksz. Admiraal, Fort Westoever, Fort Oostoever en diverse bunkers) en de gemeente Den Helder (verbindingen tussen de verschillende forten).

Stichting De Herstelling, en specifiek het project Vinkenbrug, is tot 1 maart 2026 gecontracteerd om een specifieke doelgroep in de gemeente Den Helder te begeleiden. Binnen het onderdeel dagbesteding voeren de deelnemers groenwerkzaamheden uit op verschillende locaties in Den Helder.

4. Zijn er financiële middelen gereserveerd voor de restauratie en zo ja, hoeveel?

De jaarlijkse subsidie voor Stichting Erfgoed Den Helder is gereserveerd voor de instandhouding van het erfgoed in het beheer van de Stichting. Hiervan worden onderdelen

van de Stelling onderhouden. Uit het externe rapport naar Stichting Erfgoed Den Helder en Willemsoord BV is duidelijk naar voren gekomen dat de middelen niet toereikend genoeg zijn om de Stelling in goede staat te brengen en te onderhouden. Dit is ook een van de punten waaraan gewerkt wordt in het traject Doorontwikkeling organisatie erfgoed.

5. Welke knelpunten belemmeren de voortgang van de restauratie en wat wordt eraan gedaan om deze op te lossen?

De voortgang van de restauratie van de Stelling van Den Helder wordt belemmerd door meerdere knelpunten:

a. Onvoldoende financiële middelen

Uit het externe rapport naar Stichting Erfgoed Den Helder en Willemsoord BV is duidelijk naar voren gekomen dat de middelen niet toereikend genoeg zijn om de Stelling in goede staat te brengen en te onderhouden. In het verleden zijn er daarnaast geen optimale en daarmee onvoldoende instandhoudingssubsidies aangevraagd bij Rijk en Provincie.

b. Onduidelijkheid over verantwoordelijkheden en samenwerking

De Stelling kent meerdere eigenaren, zoals Rijksvastgoedbedrijf (in opdracht van Defensie en COA), Stichting Erfgoed Den Helder en de gemeente Den Helder. We werken momenteel in het proces van de doorontwikkeling (zie ook de basisnotitie over de doorontwikkeling organisatie erfgoed van 23 september 2024) aan betere en duidelijkere afspraken. Dit bevordert de restauratie van de Stelling. Daarnaast is de restauratie een dergelijk groot project dat de gemeente niet alleen kan oppakken. We werken aan planvorming om steun te verkrijgen bij andere overheden en het verder versterken van de samenwerking met de andere eigenaren.

c. Gebrek aan actuele beleidskaders

Hoewel er in het verleden visies en plannen zijn opgesteld voor de Stelling, zoals de structuurvisie uit 2011, ontbreekt het aan recente en concrete beleidskaders die de huidige restauratie-inspanningen sturen. Dit resulteert in een gebrek aan duidelijke richtlijnen en prioriteiten voor de restauratie. We nemen de Stelling daarom nadrukkelijk mee in de vernieuwing van het Erfgoedbeleidskader.

d. Complexiteit van de restauratie

De Stelling van Den Helder is een historisch en omvangrijk verdedigingswerk, wat de restauratie complex maakt. Het vereist gespecialiseerde kennis en vaardigheden, wat de planning en uitvoering bemoeilijkt. Stichting Erfgoed Den Helder heeft afgelopen periode geïnvesteerd in professionalisering, waardoor deze kennis en vaardigheden nu in huis zijn.

6. Wanneer kan de gemeenteraad en de inwoners van Den Helder verwachten dat de restauratie daadwerkelijk van start gaat?

De restauratie is al gaande. We werken momenteel aan een plan voor een nieuwe impuls van de restauratie.

7. Is het college bereid een duidelijke planning en tijdspad te presenteren voor de uitvoering van dit project?

We informeren de raad via onze gebruikelijke kanalen. In het nieuwe Erfgoedbeleidskader zal de restauratie van De Stelling benoemd worden.

Den Helder, 22 april 2025.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

K. (Koen) \
secretaris

